

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU REGIONALNEGO RADIA PUBLICZNEGO RADIO MERKURY (POZNAŃ) S.A.

NADANEGO W OKRESIE 10-16 lutego 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

Część 2

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Edukacyjne Laboratorium Mediów Społecznościowych

Kraków 2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania.....	2
Zakres.....	2
Metoda	2
Badana próba	16
Opisowa ocena sumaryczna	18
D. Opisowa ocena jakości programu	19
Walory i mocne strony	19
Niedostatki i słabe strony	20
Ocena kategorii	20
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	21

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Radia Merkury (Poznań) S.A. nadanego w okresie od 10 do 16 lutego 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu. Badanie wykonane zostało w okresie od 19 czerwca do 16 sierpnia 2017 roku.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)
- Opis zawartości programu (Część B)
- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Ad. A

Gatunkowa struktura programu obejmuje podział audycji na kategorie wskazane w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv i zobrazowana została przy pomocy tabeli uwzględniającej udział godzinowy i procentowy tych

kategoriach w tygodniowym czasie nadawania (168 godzin programu). Dodatkową kategorią uwzględnioną w tabeli jest wielkość i procentowy udział reklamy, autopromocji (wraz z ogłoszeniami nadawcy) oraz telesprzedaży.

Dla tych kategorii, do których ma to zastosowanie, dokonana została prezentacja udziału godzinowego i procentowego warstwy słownej i muzycznej.

W wypadku analizy programu radia regionalnego w tabeli umieszczony został również zakres godzinowy i procentowy udział treści regionalnych w badanym tygodniowym czasie nadawania.

Zobrazowaniu struktury gatunkowej służą w tej części wykresy:

- Udziału procentowego kategorii audycji oraz reklamy, autopromocji i telesprzedaży.
- Udziału warstwy słownej, muzyki, reklamy i autopromocji.
- Udziału treści regionalnych.

Wyniki zaprezentowane za pomocą tabeli i wykresów stanowiły jeden z elementów uwzględnionych w ocenie realizacji planów programowych (Część C).

Ad. B

Zawartość programu opisana jest w podziale na kategorie i podkategorie wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv i wg podkategorii audycji oznaczonych literami w rozporządzeniu KRRiT z 27 kwietnia 2011 r. i w tym samym porządku. Jednostką prezentacyjną jest audycja, która opisana jest poprzez metryczkę i krótką charakterystykę. Metryczka zawiera

- tytuł/nazwę audycji;
- dni i godziny emisji poszczególnych wydań;
- średni czas trwania pojedynczego wydania, w tym czas trwania warstwy słownej;
- łączny czas trwania w tygodniu, w tym czas trwania warstwy słownej;

- łączny czas trwania w tygodniu treści dotyczących regionu;
- łączny czas trwania powtórek danej audycji w tygodniu;
- informację o obecności lub braku audycji w planie programowym na 2017 r. uzgodnionym pomiędzy KRRiT a nadawcą, jej zgodność z projektowaną tematyką audycji, częstotliwością, czasem trwania i porą emisji;

Pod metryczką każdej audycji znajduje się krótka charakterystyka (opis jej zawartości, formę realizacji, np. dokument, wywiad etc.).

Ponadto opis każdej kategorii audycji (art. 21 ust. 1 ustawy o rtv) jest zakończony informacją o łącznym czasie jej trwania, udziale w badanej tygodniowej próbie, w tym czasie trwania i udziale słowa oraz czasie trwania i udziale treści dotyczących regionu.

Dodatkowo, po opisach poszczególnych kategorii audycji znajduje się informacja o łącznym czasie trwania i udziale w badanej próbie autopromocji (w tym ogłoszenia nadawcy), reklamy i telesprzedaży.

Wybrane dwa dni programu (jeden dzień powszedni i jeden dzień weekendowy) zaprezentowane są w formie spisu audycji (metoda „minuta po minucie”).

Ze względu na zachowanie przejrzystości prezentacji, każdorazowe badanie jakościowe dokonywane na próbie audycji informacyjnych i publicystycznych przy użyciu narzędzia badawczego opisanego w następnym podrozdziale umieszczone zostało bezpośrednio pod metryczką badanej audycji.

Ad. C

Punkt C zawiera opisową ocenę realizacji planów programowych na 2017 rok. Zgodność z planem obejmuje przypisanie audycji do kategorii, czasy trwania audycji, częstotliwości ich nadawania, pory emisji, treść i formę, a także założony udział procentowy kategorii w całości programu i ewentualnie udział poszczególnych warstw przekazu w próbie programu.

Kategorie przypisane poszczególnym audycjom zawarte w planach programowych nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistość, ocenianą na podstawie odsłuchu, przynależność audycji do dziedziny informacji, publicystyki, kultury, edukacji rozrywki czy sportu. Nieścisłości pojawiać się mogą najczęściej w wypadku audycji informacyjno-publicystycznych, bloków programowych, cykli audycji publicystycznych o tematyce kulturalnej lub edukacyjnej, a także różnie rozumianego pojęcia kategorii „rozrywka”.

Badanie obejmowało jeden tydzień programu, a co za tym idzie, zaplanowane na cały rok wielkości udziału poszczególnych kategorii oraz ich składowych nie muszą znaleźć idealnego odzwierciedlenia w badanej próbie. Odpowiedzialne za odchylenia mogą być na przykład nierównomierności sezonowe ramówek programu. Czynniki te zostały uwzględnione w badaniu stopnia wykonania planu programowego.

W analizie dokonane zostały zarówno oceny odchyleń od założonych planów i ich ewentualny wpływ na jakość programu, jak i modyfikacje planu uzgodnione pomiędzy KRRiT i nadawcą.

Osobno sprawdzone zostało wykonanie powinności programowych nadawcy w zakresie obecności audycji preferowanych i tam gdzie ma to zastosowanie ocena wykonania planu w zakresie obecności treści regionalnych w poszczególnych kategoriach audycji.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim

audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje.

---

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr ¾, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)

m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga –

FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1

e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznacznej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w	2

	tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybiecie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróźnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2

g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1= zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0= nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;	2= zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1= dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0= nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)	2= bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1= nieliczne błędy językowe; 0= błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa	1,5
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynnikiem ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny	2= opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1= nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0= brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji	1,5
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.	2= wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1= obecne informacje o audycji na	1

	stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy	
--	--	--

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy

informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobna, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy audycji, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Do zanalizowania jakościowego badanych prób tygodniowych programu wybrano pełne próby audycji informacyjnych oraz zróżnicowane próby audycji publicystycznych. Próbą przyjętą do wieloczynnikowej analizy jakościowej ze względu na pluralizm, bezstronność, niezależność i wyważenie w zakresie audycji informacyjnych jest zestaw wszystkich 128 wydań *Serwisu informacyjnego* nadawanych o pełnych godzinach, wszystkie *Serwisy informacyjne - skrót*, czyli skrócone wersje serwisów informacyjnych nadawane dwa razy dziennie w porannym paśmie oraz wszystkie *Wiadomości lokalne* nadawane trzy razy dziennie w porannym i popołudniowym *prime time*. Próba do analizy wieloczynnikowej spełnia kryteria reprezentatywności dla kategorii informacji.

Audycje *Przy gorącym stole* oraz *Skazani na dialog* oraz *Ring młodych* umieszczone w planach programowych przez nadawcę w podkategorii audycji informacyjnych zawierających stanowiska partii politycznych,

związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych zostały w komplecie ocenione jakościowo według kryteriów publicystycznych (mają charakter informacyjno-publicystyczny).

Pozostałe audycje informacyjne: *Gospodarskie wieści rolnicze*, *Prognoza pogody*, *Nasz synoptyk*, *Informacje motoryzacyjne*, *Motomagazynek*, *Przegląd prasy* są serwisami specjalistycznymi lub poradnikowymi (ekonomia, pogoda, sytuacja na drogach) i choć oczywiście wspierają misję informacyjną i edukacyjną nadawcy publicznego, nie stanowią o pluralizmie, bezstronności, niezależności i wyważeniu.

Dobór próby audycji publicystycznych do całościowego badania według zestawu parametrów oceny jakości z punktu widzenia wypełniania misji określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) miał również charakter celowy, ale w wariancie kwotowym. Z wszystkich audycji publicystycznych zostały zbadane przede wszystkim te, które są kluczowe z racji przypisania do podkategorii audycji zawierających stanowiska partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych (wymienione wyżej audycje *Przy gorącym stole* oraz *Skazani na dialog* oraz *Ring młodych* – zakwalifikowane do kategorii informacji). Z pozostałych audycji publicystycznych przyjęto do badania audycje *W środku dnia*, *Ekonomizer*, *Kluczowy temat*, *Wywiad z chuliganem* oraz *Rozmowy programu (Gość programu)* jako element bloku *Mała czarna*. Zestaw ten zawiera trzy najważniejsze publicystyczne audycje cykliczne w programie Radia Poznań: podwójne codzienne poranne rozmowy w ramach audycji *Rozmowa programu/Gość programu* (forma wywiadu), *Kluczowy temat* (poranna rozmowa studyjna) i południowy cykl codzienny *W środku dnia* (forma studyjnej dyskusji z udziałem słuchaczy). Oprócz tego zanalizowano pojedyncze wydanie audycji wieczornej *Ekonomizer* (forma rozmowy z ekspertem w studiu) oraz *Wywiadu z chuliganem*. Zatem w doborze kwotowym uwzględniono zarówno kryterium formy audycji (dyskusja z udziałem słuchaczy, wywiad), jak i porę nadawania

(pasma poranne, pasmo południowe, pasmo wieczorne) oraz cykliczność (audycje codzienne, audycje w cyklu tygodniowym) i dzień tygodnia (dni powszednie i weekendowe). Tak dobrana próba spełnia zatem wymogi reprezentatywności.

Opisowa ocena sumaryczna

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

- Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.
- Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).
- Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.
- Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.
- Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).
- Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).
- Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).
- Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).
- Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).
- Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.
- Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych

sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

- Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).
- Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).
- Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.
- Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).
- Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

- Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).
- Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).
- Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).
- Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).
- Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).
- Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

– mnogość i różnorodność audycji kulturalnych;

- niewiele powtórek (niespełna godzina w tygodniu);
- dużo treści regionalnych w audycjach informacyjnych i publicystycznych;
- dobra jakość transmisji sportowej (meczu Lecha Poznań z Termalica Białymostem);
- sporo wejść reporterskich i relacji na żywo;
- wysoki wskaźnik obiektywizmu w serwisach informacyjnych (przewaga wyników powyżej 90%);
- wyraźne oddzielenie informacji od komentarza w serwisach informacyjnych;
- trafnie dobrani goście w audycjach publicystycznych;
- bardzo dobrze i przejrzysto prowadzona strona internetowa stacji.

Niedostatki i słabe strony

- zdecydowana przewaga muzyki nad treściami słownymi;
- nadmierna obecność audycji rozrywkowych (prawie połowa tygodniowego czasu antenowego);
- w audycjach publicystycznych (głównie w „Kluczowym temacie”) prowadzący używają słów nacechowanych i przerywają gościom.

Ocena kategorii

Ocena poszczególnych ustawowych kategorii programu poprzez wskazanie ich udziału w analizowanym tygodniu została przedstawiona na stronach 263-264 niniejszego raportu, ocena audycji wchodzących w zakres poszczególnych kategorii z punktu widzenia realizacji misji regionalnej przeprowadzona została w ramach osobnego punktu w części C raportu (na stronach 276-279). Dwie kategorie ustawowe, do których zastosowanie mają kryteria oceny realizacji zasad pluralizmu, niezależności, wyważenia i bezstronności (informacja i publicystyka) poddane zostały wszechstronnej analizie w ostatnim punkcie raportu (strony 280-290).

Poniżej przedstawiamy dodatkowe oceny dotyczące pozostałych kategorii z punktu widzenia różnorodności form i treści, atrakcyjności oferty, jakości technicznej, poziomu realizacji, profesjonalizmu i kultury prowadzących.

Kultura

Oferta zróżnicowana gatunkowo, bogata tematycznie. O wysokiej jakości oferty rozgłośni w zakresie kultury decydują osobowości prowadzących. Audycje realizowane są z pasją, z wyraźnie widocznym zapleczem dokumentacyjnym i ilustracyjnym. Technicznie audycje są bez zarzutu

Edukacja

Program radia w zakresie edukacji jest zróżnicowany, nieszablonowo realizowany. Oddany w ręce osób dobrze przygotowanych warsztatowo, a jednocześnie otwartych na nowe zjawiska wymagające omówienia w proponowanych audycjach. Poradniki i audycje edukacyjne skierowane są do różnych grup wiekowych i zróżnicowanych środowisk odbiorców.

Sport

Duże zaangażowanie w przybliżanie sportu regionalnego i lokalnego słuchaczom nie tylko z Poznania. Jakość techniczna relacji na żywo zadowolająca.

Rozrywka

W Radiu Poznań rozrywka jest najbardziej eksponowanym i najbardziej zróżnicowanym elementem programowym. W badanym tygodniu jej udział osiągnął prawie 50%. Wielość audycji muzycznych i samej muzyki (jako oprawy innych audycji ale także emitowanej na żywo) stanowi o rozpoznawalności tej rozgłośni.

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

Serwis informacyjny jest geograficznie i tematycznie poprawnie zróżnicowany. W serwisie jest miejsce na pełne informacje z zagranicy, najczęściej w formie materiałów agencyjnych i korespondencji uzyskanych

przez Polskie Radio lub IAR. W serwisie przewagę mają jednak newsy regionalne, a czasem serwis w całości dotyczy tylko regionu (co nie jest wadą w wypadku rozgłośni regionalnej). Realizatorzy serwisu korzystają dosyć często do relacji otrzymywanych przez lokalnych korespondentów w formie nagrań, relacji reporterskich, czasem także wejść na żywo. Osobne *Wiadomości lokalne* zawierają zróżnicowane informacje obejmujące region Wielkopolski.

Pozytywnie ocenić należy selekcję i kolejność informacji (gatekeeping). Na ogół umieszczenie materiału na „jedynce” jest właściwe, kolejne informacje umieszczane są w kolejności według ich rangi i zakresu, nieobecne są tematy infotainmentowe.

Poszczególne przekazy newsowe trwają około jednej minuty, z nielicznymi wyjątkami w wypadku dłuższych relacji reporterskich, a także korespondencji zagranicznych oraz krótszych wzmianek (flesh). Serwisy są utrzymane w dobrym tempie, prowadzący szybko i poprawnie czytają wiadomości nie używając słów nacechowanych, bez komentatorskich wstępów i podsumowań, z jednolitą intonacją, bez udziału emocji.

Relacje są technicznie przygotowywane bez zarzutu. Czytający używają języka o odpowiednio niskim poziomie mglistości, unikają dłuższych zdań i skomplikowanego słownictwa. Poziom zrozumiałości języka używanego przez lektorów mieści się w granicy od 7 do 12 poziomu w polskiej skali Gunninga, a więc jest przystępny dla przeciętnego słuchacza.

W serwisie poprawnie oddzielana jest część informacyjna od komentatorskiej (którą stanowią przytoczone lub nagrane opinie urzędników, polityków i ekspertów, czasem także osób z ulicy). Błędem są zdarzające się informacje zawierające cytaty lub wypowiedzi tylko jednej strony sceny politycznej. Nie zdarza się to często i zwykle w sytuacji, gdy polityk występuje w roli urzędnika. W serwisie podane są poprawnie źródła informacji, kilkakrotnie jednak odnotowano brak poprawnych wskazań osób wypowiadających się.

Czytający wykazują wysoki poziom warsztatowy, co potwierdzają wysokie i bardzo wysokie wyniki w analizie jakościowej procentowego poziomu wskaźnika obiektywizmu. Wyniki w ocenie sumarycznej skali obiektywizmu dla audycji informacyjnej przedstawia poniższa tabela:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Piotr Maciejewski	Informacja	Serwis informacyjny	88,10%
	Informacja	Wiadomości lokalne	86,18%
	Łącznie		87,92%
Agnieszka Maciejewska	Informacja	Serwis informacyjny	89,69%
	Informacja	Serwis informacyjny – skrót	92,31%
	Informacja	Wiadomości lokalne	88,18%
	Łącznie		84,82%
Grzegorz Ługawiak	Informacja	Serwis informacyjny	89,69%
Aleksandra Włodarczyk	Informacja	Serwis informacyjny	88,31%
	Informacja	Serwis informacyjny – skrót	90,20%
	Informacja	Wiadomości lokalne	87,81%
	Łącznie		84,51%
Beata Chmielewska	Informacja	Serwis informacyjny	88,89%
	Informacja	Wiadomości lokalne	90,74%
	Łącznie		89,68%
Andrzej Ciborski	Informacja	Serwis informacyjny	92,38%

	Informacja	Wiadomości lokalne	82,05%
	Łącznie		90,31%

Serwisy nie rozpoczynają się od forszpanów, co jest w ocenie jakościowej traktowane jako wada, ale ponieważ w ocenie wagi tego wskaźnika eksperci nie nadali mu wysokiej rangi, nie wpłynął on na istotne obniżenie poziomu obiektywizmu.

Niektóre informacje powtarzane są wielokrotnie bez update'owania lub z niewielkimi zmianami. Niemniej w większości wypadków mamy do czynienia z poprawnym uzupełnianiem informacji o nowe elementy.

Audycje publicystyczne

Zapraszani na debaty publicystyczne i biorący udział w wywiadach goście są przedstawicielami różnych opcji politycznych i środowisk. Prowadzący potrafią w sposób wyważony i bezstronny prowadzić rozmowy i dyskusje, dobrze kontrolując czas, strukturę i tempo audycji. Poniższa analiza dotyczy czterech wybranych, reprezentatywnych dla programu stacji audycji publicystycznych: Rozmowy programu, Kluczowy temat, W środku dnia i Ekonomizer. W niżej zamieszczonej tabeli znajdują się oceny współczynnika obiektywizmu uzyskane przez poszczególnych prowadzących.

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Kluczowy temat	79,58%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Ekonomizer	81,67%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Przy gorącym stole	70,00%
Łukasz	Publicystyka	Ring młodych	71,67%

Kaźmierczak			
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Całość	75,73%
Jacek Kosiak	Publicystyka	Skazani na dialog	75,00%
Wojciech Sikorski	Publicystyka	Kluczowy temat	90,00%
Joanna Divina	Publicystyka	Rozmowa programu	89,50%
Tomasz Jedraszczak	Publicystyka	W środku dnia	87,08%
Wojciech Chmielewski	Publicystyka	W środku dnia	81,67%
Piotr Misiewicz	Publicystyka	Wywiad z chuliganem	89,06%

Rozmowa programu (jest elementem audycji **Mała czarna)**

W badanym tygodniu rozmowy z gośćmi tej audycji prowadziła Joanna Divina. Jednokrotnie zamiast wywiadu przekazywana była relacja z Berlina Tomasza Sosnowskiego, w jednym wypadku z kolei w rozmowie nadawanej w trakcie audycji rolę dziennikarza przyjął Michał Wasielewski. Tematyka rozmów i całej audycji dotyczy spraw społecznych, kulturalnych i obyczajowych, raczej lekkiego kalibru. Prowadząca podczas rozmów zadaje krótkie i konkretne pytania, w wypadku dwojga gości odpowiedzi rozmówców są proporcjonalnej długości, rozmówcy dopełniają sobie nawzajem wypowiedzi.

Prowadząca poprawnie moderuje rozmowę, pyta o fakty i opinie, kontroluje przebieg rozmowy. W głosie prowadzącej słychać zaciekawienie, zainteresowanie tematem, co często współgra z

udzielanymi z pasją odpowiedziami. Prowadząca nie używa słów i zwrotów nacechowanych, kilkakrotnie wcinając się w wypowiedź rozmówcy, ale jedynie by nakierować go na odpowiedź, co nie jest to bardzo rażące.

Prowadząca uzyskała bardzo wysokie oceny prowadzonych przez siebie wydań audycji.

Kluczowy temat

Audycja poranna połączona z rozmowami, zwykle z przedstawicielami lokalnych urzędów, ekspertami lub miejscowymi radnymi miejskimi lub wojewódzkimi. W badanym tygodniu było dwóch prowadzących audycję, większość wydań prowadził Łukasz Kaźmierczak, jednokrotnie (15 lutego) Wojciech Sikorski. Obaj prowadzący poprawnie kontrolowali czas i tematykę wywiadu, zadając trafne pytania zarówno na temat faktów, jak i opinii. Zachowali pozycję bezstronnego i nie komentującego partnera rozmowy. Zdarza im się przerywać wypowiedź uczestnika rozmowy, bez naruszenia kompozycji audycji i jej tempa. Prowadzący poprawnie moderują rozmowę, pytają o fakty i opinie, kontrolują przebieg rozmowy.

Nieco niższą ocenę wskaźnika obiektywizmu uzyskał Łukasz Kazimierczak w dwóch z wydań audycji (10 i 16 lutego). Powodem było nadużywanie słów nacechowanych („pies ogrodnika”, „progresiści”, „lewicowy”, „prawicowy”, „charyzmatyczny”) i bardzo częste przerywanie wypowiedzi uczestnika pierwszej z audycji (21 razy), często w celu dopytania lub podpowiedzenia odpowiedzi – zupełnie niepotrzebnie, sztucznie. W ciągu audycji nie krył życzliwego stosunku do rozmówcy, zadając sprzyjające mu pytania. Pod koniec audycji rozmówcy współgrali w ironicznym komentowaniu opinii. Również wprowadzenie do dyskusji odbyło się z użyciem kontrowersji, pierwsze pytanie prowadzący zadał w prowokujący do repliki sposób. W drugiej audycji prowadzący używał ponownie słów i zwrotów nacechowanych („legenda”, „szczególna pozycja”, „drapieżny biznes”). W głosie prowadzącego słyszalne zmiany w poziomie emocji

(śmieje się), jego pytania były jednostronne politycznie i nieobiektywne. Bardzo często przerywał rozmówcy.

W środku dnia

Codzienna południowa audycja z zaproszonym gościem lub gośćmi, zwykle z możliwością udziału słuchaczy, czasem z użyciem nagrań archiwalnych lub relacji reporterskich. Prowadzący audycję Tomasz Jędraszczak (jednokrotnie zastąpił go Wojciech Chmielewski) poprawnie koordynuje przebieg wielowątkowych rozmów, wprowadzając w odpowiednich miejscach materiały uzupełniające i łączenia na żywo ze słuchaczami. Prowadzi audycję z zaangażowaniem, w głosie momentami słyszalne zaciekawienie i ożywienie omawianymi tematami. Zadaje pytania o opinie, co wynika z formuły realizowanej audycji – rozmów z słuchaczami, podsumowuje ich wypowiedzi, a także wypowiedzi ekspertów. W ciągu jednej z audycji (13 lutego, rozmówcą jest przedstawiciel zarządu osiedla Stare Miasto) nie kryje jednak życzliwego stosunku do rozmówcy, zadając mu sprzyjające pytania, co narusza zasadę bezstronności.

Przy gorącym stole

Audycja, w której o bieżących sprawach polityczno-społecznych dyskutują przedstawiciele partii reprezentowanych w polskim parlamencie. Rozmowy dotyczą spraw ogólnopolskich, ale też ich wpływu na Wielkopolskę i jej mieszkańców. Debatę w badanym tygodniu prowadził Łukasz Kaźmierczak. Moderowanie w dobrym tempie, z kontrolą czasu. Zdarzyło się, że rozmowa wymykała się prowadzącemu spod kontroli, uczestnicy zaczęli się wiele razy przekrzykiwać. Prowadzący zadaje pytania głównie o opinie. Mimo zapowiedzi poruszenia kilku tematów, poruszono jeden. W debacie brało udział siedmioro uczestników z przeciwstawnych partii, dyskutowali na gorący temat okoliczności i konsekwencji wypadku premier

Beaty Szydło w Oświęcimiu, co znacząco utrudniało moderowanie i kontrolowanie tempa i zakresu dyskusji.

Skazani na dialog

Dyskusja w studiu z udziałem trojga gości - ekspertów. Poruszony został szeroki temat napływu pracowników z Ukrainy do Polski (skala zjawiska w regionie i kraju, specyfika pracowników, uregulowania prawa pracy dot. pracowników zza granicy, traktowanie migrantów przez pracodawców, warunki szkoleń pracowników, kontrola sposobu zawierania umów, problemy związane z nieuczciwą dokumentacją pracowniczą, przyczyny napływu Ukraińców do Polski, oszustwa dokonywane na pracujących Ukraińcach, traktowanie migrantów przez społeczeństwo polskie, pomoc Solidarności dla zagranicznych pracowników, kontrolowanie „szarej strefy”). Audycje poprawnie prowadził w badanym tygodniu Jacek Kosiak. Moderowanie rzeczowe, w dobrym tempie, z kontrolą czasu. Prowadzący występuje w roli partnera znającego temat, mającego dobre przygotowanie do rozmowy, co ułatwia też opanowanie i uporządkowanie po stronie gości audycji.

Ring młodych

Audycja z udziałem przedstawicieli politycznych młodzieżówek, którzy dyskutują na ważne tematy społeczno-polityczne na poziomie krajowym i regionalnym. W badanym tygodniu udział wzięło sześciu młodych polityków, dyskutując na temat używania mediów społecznościowych jako narzędzia polityki i oddziaływania społecznego oraz na temat kierunków polskiej polityki zagranicznej po expose min. Waszczykowskiego. Debatę prowadził Łukasz Kaźmierczak. Moderowanie rzeczowe – prowadzący zadaje pytania o fakty i opinie, jednocześnie posługuje się również dłuższymi wypowiedziami wprowadzającymi temat lub podsumowującymi. Nie zachowano proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników.

Dyskusja zdominowana przez przedstawicieli partii Razem, Kukiz'15 i Młodych Demokratów.

Ekonomizer

Audycja specjalistyczna na tematy ekonomiczne z udziałem zaproszonego eksperta. Prowadzona z dużą dozą fachowości, z dobrym przygotowaniem prowadzącego do tematu rozmowy. Prowadzący (Łukasz Kaźmierczak) występuje w roli słuchacza, przedstawiciela opinii publicznej. Sposób przedstawiania gościa jest neutralny, z wyraźnym respektem. Proporcje czasowe audycji zachowane poprzez częściowe regulowanie czasu wypowiedzi gościa. Rozmówca niekiedy wymyka się jednak spod kontroli czasowej. Prowadzący kontroluje porządek audycji. Zadaje pytania o opinie i fakty. Wprowadza rzeczowo nowe wątki. Przygotował adekwatne cytaty stanowiące podstawę do zadawania kolejnych pytań.

W głosie prowadzącego nie słyhać emocji. Używa słów nacechowanych (m.in. „tajna loża”, „smaczny cytacik”, „z gatunku Czarnego Luda”). Przytaczając cytaty w swoim pytaniu nie umiał wskazać jego źródła. Zbyt często przerywa, dopowiadając lub podchwytyjąc fragmenty wypowiedzi (21 przerwania). Używa poprawnej polszczyzny, choć zdarzają mu się nieliczne zająknięcia, a trzykrotnie zaplątał się w swojej wypowiedzi.

Audycja przebiega potoczyście, mimo hermetycznej wiedzy przekazywanej przez rozmówcę i dużego zakresu tematycznego. Prowadzący z respektem podchodzi do kompetencji swojego rozmówcy. Sam także kompetentnie wprowadza nowe wątki przez dodatkowe pytania. Audycja zawiera elementy zapowiedzi innych elementów ramówki poprzez zaproszenie prowadzącego na kolejne wydanie audycji. Ocena w skali obiektywizmu wysoka.

Wywiad z chuliganem

W prowadzonej przez Piotra Misiewicza autorskiej audycji omówione zostały polityczne i kulturowe konteksty funkcjonowania ruchu

kibicowskiego w Poznaniu. Właściwie dobrany został gość audycji – reprezentatywny dla środowiska kibicowskiego. Prowadzący podejmuje rozmowę na zasadzie swobodnej wymiany opinii. Prowadzenie jest wystarczająco dyskretne, by pozwolić na toczenie pasjonujących opowieści i wydobyć elementy prawdy historycznej i przesłanie wychowawcze. Prowadzący nie dominuje nad swoim gościem, pozwala mu na obszerniejsze wypowiedzi.

Na audycję składa się poprawny montaż materiałów, jednak nierówny poziom głośności rozmowy i ilustracji dźwiękowych utrudnia odbiór. Prowadzący dostosowuje nadmiernie słownictwo do stylu i tematu dyskusji, zwroty nacechowane obecne są w nadmiarze („przerąbane”, „wypożyczonował”, „kibole”, „kibolskie chamstwo”). Prowadzący nadaje kierunek przebiegowi audycji wystarczająco dyskretnie, by audycja miała niekiedy przejmujący wymiar autentycznego przekazu świadka historii.

W poniższej tabeli umieszczone są sumaryczne średnie wyniki poszczególnych badanych jakościowo audycji i ich kategorii:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Serwis informacyjny	Informacja	89,07%
Serwis informacyjny – skrót	Informacja	90,62%
Wiadomości lokalne	Informacja	87,78%
Kluczowy temat	Publicystyka	81,67%
Rozmowa programu	Publicystyka	89,50%
W środku dnia	Publicystyka	86,00%
Przy gorącym stole	Publicystyka	70,00%
Skazani na dialog	Publicystyka	85,00%
Ring młodych	Publicystyka	71,67%

Ekonomizer	Publicystyka	81,67%
Wywiad z chuliganem	Publicystyka	89,06%

Kategoria	Średnia ocena
Informacja	89,04%
Publicystyka	81,00%

Dane liczbowe odzwierciedlają ogólny bardzo satysfakcjonujący wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Radia Poznań S.A. w badanym tygodniu.